

KJAK

Tvístøður í Føroyum skulu ikki loysast í Danmark

Annika Olsen

Valevni Fólkafløksins til Fólkatingið

Nú valstriðið um fólkatingssessirnar av álvara er byrjað, eru tað mong, sum seta spurningin, hvat føroyingar skulu gera á Fólkatingi, og mong eru eisini á sjálvstýrisvonginum, ið seta spurnartekin við, hvat føroyingar yvirhøvur hava at gera einum donskum parlamenti. Eg eri av teirri sannføring, at vit føroyingar eiga at brúka allar teir pallar, vit

yvirhøvur hava møguleika at brúka, til tess at varpa ljós á føroysk viðurskifti og røkja føroysk áhugamál. Men hesir pallar skulu nýtast við diplomatiskum hegni og skynsemi.

Fólkatingið eigur ikki at verða brúktur sum pallur, har vit draga ósemjur úr Føroyum niður á Fólkating. Tey bæði umboðini, ið koma at umboða Føroyar eiga at standa saman um føroysk áhugamál og røkja tey á fullgóðan hátt. Umboðini eiga at vera tann forlongdi armurin hjá føroyingum, og vera til hjálpar í

ymsum spurningum og málum, ið hava tørv at vera loyst, um hetta er uttanríkispolitisk viðurskifti, yvir-tøkur ella onnur mál, sum hava ser-ligan føroyskan áhuga.

Tíverri hevur hetta ikki altíð verið galdandi. Hetta sóu vit í spurninginum um samstarvið millum Føroyar og Russland. Her hevur okkara javnaðarumboð á Fólkatingi tíverri ikki tosað við somu tungu sum føroyska stjórnin, og hetta er sera óheppið fyri føroysk áhugamál og føroyskan uttanríkispolitikk og vinnupolitikk yvirhøvur. Istaðin fyri at bakka landsstýrið upp at fáa

eina skilagóða avtalu við Russland á fiskivinnuøkinum, hevur umboð føroyinga á Fólkatingi ført fram, at hendan uttanríkispolitiska kósín skaðar umdømi føroyinga.

At vit føroyingar ikki standa saman úteftir, stillar okkum altíð í eina veikari støðu, og kann í ring-asta føri skaða føroysk áhugamál. Eru tað viðurskfti, ið áttu at verið handfarin á ein øðrvísi hátt frá føroyskari síðu, eigur hetta ikki at verið sýnt fram í sýnisglugganum í danska Fólkatinginum, men ført fram á ein diplomatiskan hátt á rætta stað í Føroyum.

Spurningurin og gordiski politiski knúturin um ávikavist sjálvstýrið og ríkisfelagsskap eigur sostatt heldur ikki at verða útstillaður í Fólkatinginum, tí tað er og verður ongantið har, ið hann verður loystur. Spurningin um føroyskt sjálvstýri eigur at verða loystur í Føroyum og av tí føroyska fólkinum.

At standa saman var ei okkum givið verður mangan tikið til, men latið okkum standa saman úteftir, tí hetta gevur okkum styrki og samanhald til frama fyri føroysku tjóðina.

Fólkaflokkurin og børnini

Fólkaflokkurin vil hvørki rætta barnafamiljum ella kommunum eina hjálpandi hond

Eyðgunn SamuelSEN

næstforkvinna í Javnaðarflokkinum

Í grein í miðlunum leggir Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttir eftir Javnaðarflokkinum, tí flokkurin hevur sett sær sum mál at stuðla barnafamiljunum, og at gera tað enn betri at vera barn í Føroyum.

Javnaðarflokkurin ásannar, at nógvar barnafamiljur eru undir trýsti, bæði figgarliga og í mun til at fáa tíðina at røkka til. Tað er ein sannroynd, at tá ið familjan er undir trýsti, so eru tað fyrst og fremst børnini, ið merkja hetta.

Eydnast okkum at lækka barnansingargjaldið niður í eina helvt, verður tað munandi rúmligari hjá nógvum familjum - og tað gagnar børnunum. Eitt nú kunnu tær mongu stressaðu barnafamiljurnar velja at lata børnini vera styttri á stovni um dagin.

Harumframt hevði hetta verið eitt greitt signal um, at vit í Føroyum

raðfesta barnafamiljurnar, og vilja gera Føroyar til eitt enn betur land at liva í hjá børnum. Longu nú er hetta - góðar umstøður hjá børnum - høvudsorsøkin til, at mong flyta heimaftur eftir loknan lestur. So vit vita, at tað hevur týdning og ávirkan.

Vit gerast fleiri eldri og færri á arbeiðsmarknaðinum. Hetta MÁ takast í álvara um vit vilja varðveita vælfærðarsamfelagið. Tí mugu vit gera tað, vit kunnu, fyri at venda skeivu gongdini. Og tað er júst tað, Javnaðarflokkurin ger við at seta sær hetta stóra mál.

Vit vita, at málið er stórt. Vit vita eisini, at avbjóðingar eru, millum annað, at finna eina loysn, ið vendir sosialt rætt. Men sjálvandi ber tað til. Tað skulu vit politikarar trúgva uppá, annars er onki høpi í at bjóða seg fram at stýra landinum fram á leið. Sosialdemokratiskir flokkar ganga so gott sum altíð á odda við stórum og munagóðum vælfærðareformum her í norðurlondum. Tað sama kunnu vit ikki siga um Fólka-flokkin og hansara líkar.

Politikkur er viðhvørt at gera

tað, sum er trupult, men neyðugt. Og at draga fleiri barnafamiljur til landi ER neyðugt. Tað gera vit fyrst og fremst við at skapa fleiri størv - men sosialar skipanir hava altso eisini stóran týdning. Tí vilja vit leggja dent á bæði.

Hinvegin er trupult at síggja, at Fólkaflokkurin, ella samgongan yvirhøvur, heldur fólkasamansetingina vera ein trupulleika. Tá er lætt at speireka tey, sum koma við uppskotum um loysnir.

Fólkaflokkurin ræður ikki

Tað tykist sum, at Fólkaflokkurin hevur so ilt av, at tey ikki sjálvi ætla at gera nakað fyri barnafamiljurnar, at tey tilskila sær rætt at gera av, hvussu okkara uppskot skal fremjast í verki. Lat meg gera tað púra greitt, at hetta hevur Fólkaflokkurin als onki við at gera.

Hetta verður alt ein spurningur, sum vit í Javnaðarflokkinum fara at taka upp saman við okkara komandi samstarvsflokkum, og sjálvandi í tøttum samstarvi við komm-unurnar.

Javnaðarflokkurin hevur ferð

eftir ferð vist á í Løgtinginum, at markið fyri friplássum má hækka-st, tí sum skipanin er nú, fast-heldur hon einsamøllum uppihald-arum í einari fátækrafellu.

Landsstýriskvinnan sigur seg nú, langt um leingi, vilja broyta skipanina. Tað fegnast vit um. Skal tó nevna, nú Elsebeth er so eymsk um kommunurnar, at hennara egna landstýriskvinna hevur boðað frá, at rokningin fyri at hækka markið fyri fripláss fyri barnaansingini verður send ... kommununum.

Ger mun á børnum

Tað mest margháttliga í greinini hjá Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur er tó, at hon ger mun á børnum, alt eftir hvar í landinum tey búgva. Býr ein barnafamilja í Tórshavn, har kostnaðarstöðið bæði til mat og býli er hægst, so skal hon ikki fáa stuðul til barnaansing. Skulu vit nú gera skipanir, har børnini hjá alment lønta námsfrøð-inginum, sjúkrarøktarfrøðingum ella lærarum skulu revsast tí for-eldrini eru alment lønt? Hetta er ein grov generalisering av fólki í

høvuðsstaðnum, og ein sera løgin hugburður.

Sannleikin er tíverri, at Fólka-flokkurin unnar hvørki børnunum ella kommununum nakað.

Javnaðarflokkurin hevur fleiri ferðir ført fram, at kommununnar eiga ein part av gjaldinum, ið tikið verður frá alivinnuni. Tað eru jú kommununnar, har alioyvni eru, iroknað Tórshavnar Kommunu, ið hava útvegað alivinnuni neyðugu karmarnar.

Men Elsebeth og Fólkaflokkurin hava felt uppskotið um at geva kommununum sín part av tøkugjaldinum frá alivinnuni í ár. Og komandi ár ætla tey at hækka gjøldini frá vinnuni, eisini alivinnuni, upp í nærum hundrað milliónir krónur, uttan at kommununnar skulu fáa eitt klovi oyra av hesum peningi. Hækkaða gjaldið frá vinnuni skal í staðin brúkast til at typpa eitt sjálvskapt hol í landskassanum.

Javnaðarflokkurin heldur hinvegin, at ein partur av peninginum skal koma kommununum og børnunum til góðar.

Vit kunnu ikki standa við síðulinjuna!

Rúni Sundberg Patursson

Valevni, Framsókn

– “Tímir tú veruliga, at nýta tíð og orku uppá hatta roksti?”

– “Tú mást lova mær, at tú ikki gerst akkurát sum allir hinir har niðri!”

– “So mást tú læra teg, at lúgva og spæla politiskt spæl!”

– “Eg skilji ikki nakar tímir, at stilla upp. Gongur tað ikki bara út-yvir teg og familjuna?”

Slíkar eru nakrar av viðmerkingunum eg havi fingið. Reyði tráðurin í hesum viðmerkingum er ein beiskleiki ímóti politisku skipanini. Her er millum fólk ein stór misnøgd

og ivingarsemi at hóma.

At fólk hava mist áliti á politisku skipanina er kanska ikki undarligt, eftir gott fyra ár við nú sitandi samgongu. Hetta gjørði somuleiðis avgerð mína um, at stilla upp til Løgtingsvalið, sera einfalda. Tað er alneyðugur tørvur á broyting og nýhugsan. Vit mugu endurskapa áliti millum fólki og landsins leiðslu!

Eg eri sannførdur um, at eitt liberalt og tjóðskaparligt átak kann gera munin.

Úr neista birtist eldur

Eg bleiv nakað bráðliga blakaður úti í eitt valstrið fyri góðum trim-um árum síðani. Upplivils var ógvusligt men sera læruríkt, og eg

mentist sera nógv sum persónur. Eg skal viðganga, at Kommunuváli 2012 var sera avbjóðandi, og tað vóru nógvar nætur uppundir valdagin, har eg lá við andvekur. So hví yvirhøvur stilla upp aftur?

Hevur tú fyrst nortið við politikk, ja so heldur tú teg antin burtur, ella tendrar ein eldur innan í tær. Hjá mær hendi tað seinra. Eg fekk eina kenslu av, at tað er stórir tørvur á broyting og nýhugsan. Føroya fólk ynskir nakað nýtt, smakkurin av sitandi samgongu er vorðin beiskur! Tí fall val mitt á Framsókn. “Persónligt frælsi, vinnuligt frælsi og tjóðskaparligt frælsi eru grundleggjandi virði, ið skulu fáa føroyska samfelagið aftur á beint.”

Eg vil ikki standa á síðulinjuni

Tá ið eg havi ferð eftir ferð havi funnist at landsins leiðslu, er komin sníkjandi hesin, eitt sindur nívandi tankin: “hevði tú nú megnað at gjørt tað rætta sjálvur, ella hevði tú rist á hondini, um tú stóð við róðri?” Eftir langa sjálvrannsakan, so er svari JA! Eg hevði megna hetta betur sjálvur! Eg hevði megna, at deilt ríkidømi Føroya, til allar føroyingar, og ikki bara í hendurnar hjá teimum fáu! Eg hevði megna, at gjørt tjóð okkara sjálvbjargna! Eg hevði megna, at sett persónliga frælsi hjá tí einstaka í hásæti!

Tað er so lætt at standa hendur í lumma, hyggja at, peika fingrar og finnast at. Men eg havi tikið

meg sjálvan í, at mær dáma hetta minni og minni. Eg vil heldur vera við til, at taka stóru og avbjóðandi avgerðirnar, eg vil ikki standa á síðulinjuni!

Føroyar mitt land

Tí havi eg avgjørt, at taka ímóti avbjóðingini saman við góðum fólki í Framsókn. Saman fara vit, at fáa Føroyar aftur á rætta kós. Framsókn setir frælsi ovast í øllum sínum politiska virksemini.

Eg fari fullfermdur við øllum tí, eg havi innanborða av vilja og kunnleika, til verka fyri land mitt.